

ber kun en ganske enkelt Foranstaltning, man skal ikke frygte det, der bliver ikke noget videre; de, der mene, at Begravelse er den traditionelle kristne Fremgangsmaade, som man skal holde paa, behøve ikke at ængstes, fordi der ved en eller anden Vejlighed brændes et Lig, men jeg vil da tillade mig at henvide til en Udtalelse af den ærede Justitsminister, som fremkom under den samme Forhandling, ganske vist fra det hygieiniske Synspunkt, hvori det blev jagt: ja en enkelt Ligbrænding har ikke nogen Betydning i hygieinisk Henseende, men naar vi give Tilladelsen, bliver først en Gang et Lig brændt og saa et en anden Gang, saa værne Folk sig efterhaanden til det. Ad den Vej vil man vel derfor forberede Ligbrænding som almindelig Institution. Se det er altsaa for saa vidt et Motiv, som kan ligge bagved, at man indfører Ligbrændingen foreløbig, og naar den saa efterhaanden kommer frem ad den Vej, kommer den ind som almindelig Institution, men naar det kan ligge bag ved, at man vil tænke sig, at den derigennem skal blive almindelig, skønner jeg ikke rettere, end at det dog er betænkeligt at gaa med dertil. For det første bliver Spørgsmaalet saa: vil et enkelt Krematorium være tilstrækkeligt til Ligbrænding, naar Maalet er naaet, og Ligbrænding er bleven en almindelig Institution? Nej, saa opkommer Spørgsmaalet, jeg vil ikke sige om obligatorisk Ligbrænding, men om Tilvejebringelse af Ligbrændingsovne Landet over. Naar vi have naaet det ved at vedtage Loven, at Ligbrænding er blevet en almindelig Institution, maa vi ogsaa drage Konsekvenserne, saa kan Befolkningen sige til Lovgiverne: nu have I givet Anledning til, at det er bleven en almindelig Institution, nu trænge vi til at faa de fornødne Apparater til, at den kan virke, og det er noget, som forekommer mig at frembyde sine Betæneligheder. Dertil kommer det religiøse Hensyn. Jeg for mit Bedkommende vil ikke være med til at vedtage, eller vil i alt Fald betænke mig paa, om det er forsvareligt at vedtage en Foranstaltning, som fører til, at den nuværende vedvarende, gennem hele Kristenheden fortsatte Begravelsesmaade afløses af Ligbrænding som almindelig Institution. Derfor er det, at jeg mener, at det for det første kan være et Spørgsmaal, om man overhovedet kan være med til at fremme Lovforslaget, men dernæst forekommer det mig, at naar der bliver Spørgsmaal, om man vil vedtage Lovforslaget, maa Enkelthederne deri gøres til Genstand for en mere indgaende Overvejelse, for at vi, naar vi fik Institutionen, da kunde sige, at den har den Form, hvori vi mene, at den er betryggende. Det hedder

i § 1 med Hensyn til Ligbrændingen, at den er tilladt i dertil af Justitsministeren godkendte Anstalter. Derefter vil det altsaa være tilstrækkeligt, at Krematoriet forevises; Justitsministeren lader det undersøge, og naar det findes tilstrækkeligt, saa bliver det godkendt; men fordi det i det ene Øjeblik er tilstrækkeligt, er det ikke sagt, at det vedblivende er det. Der maa altsaa være nogen, som bærer Ansvar for, at dette Krematorium til enhver Tid er i Stand til at fungere efter sin Bestemmelse; thi det er menneskelige Vegemer, som der her er Tale om, vi skyldte dem at drage Omsorg for, at de ikke undergives en Behandling, der strider mod Pieteten. Altsaa siger jeg: Er der et Ligbrændingsselskab, maa det være foreskrevet, at for saa vidt et privat Selskab paatager sig det, skal dette Selskab have en Bestyrelse, som er anmeldt for og godkendt af Justitsministeriet, hvilken Bestyrelse saa bærer Ansvar for, at Krematoriet til enhver Tid er i Stand til at fungere overensstemmende med dette sit Formaal; men det kunde dog være, at de Mænd tog fejl, og saa maa der være en offentlig regelmæssig Bestatelse, regelmæssigt Syn af denne Anstalt. (Justitsministeren [Nellemann]: Det er altsammen Ting, vi let komme over). Vel, men det forekommer mig at være rigtigt, at naar vi indføre noget saadant, vi da indføre det saaledes, at vi i selve Loven have Garanti for, at denne Anstalt kan virke forsvareligt; thi hvis der skulde ske et og andet, ville vi i alt Fald ikke have noget Ansvar derfor. Dernæst er det givet, at det maa være en offentlig bestikket eller dog anerkendt Myndighed, som har at udføre denne Ligbrænding; thi det er vist, at den maa gøres saaledes, at den, som udfører den, gør det under sit Ansvar for, at det sker forsvareligt; thi vi kunne ikke autorisere en saadan Fremgangsmaade uden at træffe de Garantier, som ere nødvendige for at, som sagt, menneskelige Vegemer ikke udsættes for en Behandling, som vi ikke maa ønske at se dem udsatte for, og det er det, som jeg mener der bør tilføjes i Loven, at hvis det er et privat Selskab, skal det have en Bestyrelse, som er ansvarlig for dets Virksomhed, der maa finde et regelmæssigt Syn Sted, og der maa være en bestikket Ligbrænder, som har under sit Ansvar at udføre de paahvilende Forretninger. Dernæst forekommer det mig ogsaa at være utilstrækkeligt, hvad der staar i § 4, at naar Ligbrænding har fundet Sted, skal Asken enten begraves paa Kirkegaarden eller hensættes i særligt dertil indrettede, af Justitsministeren godkendte Rum, Kapeller og Columbarier. Jeg ved